

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
Тарих факультеті
Археология, этнология және музеология кафедрасы

**«Қазақстандағы этноконфессионалдық үдерістер» пәні бойынша қорытынды емтихан
бағдарламасы және әдістемелік ұсыныстары**

«6D02211 Этнология және антропология» білім беру бағдарламасы

Алматы 2024 жыл

Құрастырушы:

Қалыш АБ. т.ғ.қд., Археология, этнология және
музеология кафедрасының профессоры

(дайындалған - А.Ж.Т., лауазымы, дәрежесі және
атағы)

«Қазақстандағы этноконфессионалдық үдерістер» пәні бойынша қорытынды емтихан
жүргізу бағдарламасы және әдістемелік ұсыныстары кафедра мәжілісінде қаралып,
ұсынылды

« ____ » _____ 2024 ж., хаттама

Кіріспе

Докторанттар «Қазақстандағы этноконфессионалдық үдерістер» пәні бойынша емтиханды жазбаша-офлайн форматта тапсырады.

Бағдарлама «Универ» жүйесіне жүктелді.

I. Қорытынды емтихан бағдарламасын өткізу тәртібі:

1. Емтихан жазбаша түрінде өткізіледі.
2. Емтиханның өтуін қадағалу бақылау камералар, оқытушылардың кезекшілігі арқылы жүзеге асады.
3. Емтихан сұрақтары «Универ» жүйесіне үш блокқа бөлу арқылы енгізіледі.

II. Қорытынды емтихан бағдарламасының регламенті:

1. Емтихан кесте бойынша өткізіледі.
2. Емтихан тапсыру ережесіне сай, студент емтиханға 30 минут қалғанда аудиторияда болуы керек.
3. Емтихан қабылдау ұзақтығы 2 сағат.

III. Қорытынды емтихан бағдарламасының ережелері:

1. Емтихан барысында студент ұялы телефон, оқулықтар, дәптер, құлаққап және т.б. бөгде заттарды ұстауға, өзімен бірге алып кіруге тыйым салынады. Сонымен қатар басқа студенттермен сөйлесуге, артық қимыл жасауға, артына қарауға болмайды. Емтихан барысын бейне бақылау арқылы мониторинг тобы бақылап отырады. Аталған ережелерді бұзу фактісі анықталса, студент емтиханнан шығарылады.

IV. Қорытынды емтихан бағдарламасының нәтижелері:

1. Докторанттардың жазбаша жұмыстарын пән оқытушысы тексеріп, баллдарды «Универ» жүйесіне енгізеді.
2. Оқытушы барлық студенттердің баллдарын мұқият тексеріп, емтихан тізімдемесін «Универ» жүйесінде сақтайды.
3. «Универ» жүйесіндегі қорытынды тізімдемеге докторанттардың баллдары 48 сағаттың ішінде қойылуы тиіс.
4. Емтихан нәтижелері бақылау камералардың нәтижелері негізінде қайта қаралуы мүмкін.
5. Егер докторант емтихан тапсыру ережесін бұзса, студенттің емтихан нәтижелері жойылады.

Қорытынды емтихан 15 аптада алған білімнің нәтежиесі ретінде жазбаша түрде жүргізіледі. Төмендегі тақырыптар бойынша тапсырмалар беріледі:

1. Курстың мақсаты мен міндеттері.
2. Этноконфессионалдық үдерістердің теориялық мәселелері.
3. Қазіргі заманғы діндердің орны мен рөлі.
4. Әлемдегі діни ахуалдың дамуының негізгі үрдістері.
5. Еліміздегі діни үдерістер отандық ғалымдардың зерттеулерінде.
6. Еліміздегі діни үдерістер отандық ғалымдардың зерттеулерінде.
7. Қазақстан Республикасы халқының этноконфессионалдық құрылымының динамикасы (1999, 2009 және 2021 жылдардағы санақ деректері негізінде).
8. Орта Азия мен Қазақстандағы діни ахуалдың даму бағыттары.
9. Қазақстан мен қазіргі әлемдегі ислам дінінің орны.
10. Қазақстандағы ислам дінінің негізгі ағымдары.
11. Қазақстандағы христиан дінінің негізгі ағымдары.
12. Православие жаңа кезеңде.
13. Қазіргі дәстүрден тыс діндер мен деструктивті культтер.
14. Жаңа христиандық ағымдар шетелдік зерттеулерде.
15. Қазақстандағы кришнаизм.

Емтихан тапсыру кезінде докторанттар қабілетті болуы тиіс:

- қазіргі Қазақстандағы этноконфессионалдық процестердің өзекті мәселелерін заманауи ғылыми білім контексіндегі ерекшеліктерін негіздеу;
- дінаралық үдерістердің жалпы және ерекше орындарын сыни тұрғыдан талдау арқылы адамзат қоғамының әлемдік-тарихи дамуының жалпы парадигмасымен байланыстыру.;
- еліміздегі түрлі этностардың арасындағы этноконфессионалдық жағдайын және осы саладағы маңызды бағыттарды, танымы мен ерекшеліктерін қарастыру барысында аналитикалық және аксиологиялық талдау дағдыларын игеру;
- қазіргі кездегі республикамыздағы этнодіни процестердің моно– және полиэтникалық аймақтардағы мен облыстардағы негізгі нысандарын анықтау.

Әдебиеттер тізімі:

1. Абуов А. П., Смагулов Е. М. Религии В Казахстане. – Астана, 2011. – 225 с.
2. Асан А.Т., Балапанова А.С., Козырев Т.А. Религия и государственная политика Казахстана. – Алматы: Қазақ университеті, 2012. – 241 с.
3. Байтенова Н.Ж. және т.б. Қазіргі Қазақстандағы дәстүрлі діндер: конфессияаралық келісім. – Алматы: Қазақ университеті, 2014.
4. Діни толеранттылық және әлемдік діндер (буддизм, христиан, ислам). – Алматы, 2014. – 40 б.
5. Қазіргі дәстүрден тыс діни ағымдар мен культтер. – М.: Ленорм, 1999. –160 с.
6. Мустафина Р.М. Ислам в Казахстане: традиции и современные тенденции. – Астана, 2017. – 260 с.
7. Народы Казахстана: Энциклопедический словарь. – Алматы, 2003. – 352 с.

Интернет-ресурстар (3-5 кем емес)

1. <http://elibrary.kaznu.kz/ru>.
2. <http://www.humanities.edu.ru/>.

**«6D02211 Этнология және антропология» білім беру бағдарламасы бойынша
«Қазақстандағы этноконфессионалдык үдерістер» пәнінен емтихан
қабылдау нұсқаулығы**

Емтихан билеттері 3 сұрақтан тұрады. Дұрыс орындалған тапсырмалар үшін ең көбі-100 балл,оның ішінде бірінші сұраққа – 33 балл, екінші сұраққа-33 балл, үшінші сұраққа - 34 балл.

Критерий/ балл	ДЕСКРИПТОРЛАР				
	«Өте жақсы»	«Жақсы»	«Қанағаттанарлық»	«Қанағаттанарлықсыз»	
	90–100% (27-30 балл)	70–89% (21-26 балл)	50–69% (15-20 балл)	25–49% (8-14 балл)	0–24% (0-7 балл)
Курстың теориясы мен тұжырымдамасын білу және түсіну	"Өте жақсы" деген баға қазіргі Қазақстандағы қазіргі заманғы діндердің орны мен рөлінің ерекшелігін саралап, аудиторияда өткен сабақты толық меңгеріп, терең ғылыми тұжырым жасап, үш сұрақтың толық жауап жазу.	"Жақсы" деген баға барлық жауап толық, бірақ кейбір мәселелер қамтылмаған, қазіргі кездегі еліміздегі этноконфессионалдык үдерістердің ерекшелігі көрсетілмеген, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінде қате жіберілген. Жауапта стилистикалық қателіктердің болуы, терминдердің дұрыс қолданылмауы мүмкін.	"Қанағаттанарлық" деген баға билетте ұсынылған сұрақтардың толық емес жариялануын қамтитын жауап үшін қойылады, негізгі ерекшеліктерді, үстіртін дәлелдейді, материалды ұсынудың логикасы мен дәйектілігінің бұзылуына жол береді, сұрақтардың мазмұнын ашпайды.	Қойылған сұрақтарға дұрыс жауап жазбай, қате дәлелдеу, дұрыс емес қорытынды жасау.	Негізгі ұғымдарды, теорияларды білмеу. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеме мен технологияны нақты практикалық тапсырмаларға қолдану	Еліміздегі дін саласындағы үдерістерге қатысты сұрақтарды толық орындау, қойылған сұрақтардың мазмұнын ашу, курстың практикалық мәселелерін шешу.	Оқу тапсырмасын ішінара орындау, курстың практикалық міндеттерін толық аша алмау, ғылыми тұжырымдарды дұрыс жеткізе алмау.	Негізгі дереккөздерге тиісті және орынды сілтемелер беріледі. практикалық Ұсынымдар маңыздылау емес, мұқият талдауға негізделмеген және таяз. Дәлелдер үстіртін қолданылады.	Тапсырманы шешудің ұтымсыз әдісі қолданылған, сұрақтар жалпылама жазылған, зерттеулерді аз немесе мүлдем қолданбаған, нормадан асатын қателіктер мен кемшіліктер бар.	Сұрақпен жауаптың мазмұны сәйкес келмейді. Практикалық ұсынымдар мүлдем жоқ немесе өте төмен сапада. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
Таңдалған әдістеменің ұсынылған практикалық тапсырмаға қолданылуын бағалау және талдау, алынған	Оқу тапсырмасын толық орындап, қойылған сұраққа жан-жақты, дәлелді жауап беру, курстың практикалық мәселелерін шешу. Қарастырып отырған пәнге	Тұжырымдамалық материалды пайдалануда 3-4 дәлсіздікке, жалпылау мен тұжырымдардағы кішігірім қателіктерге жол беріледі, бұл тапсырманың	Негізделген ғылыми ережелердің қолданылуы туралы тұжырымдар нақты емес және нәтижесіз, стилистикалық және грамматикалық қателіктер, сондай-ақ практикалық	Тапсырма өрескел қателіктермен орындалды, сұрақтарға жауаптар толық емес, тұжырымдамалық материалдар мен дәлелдер нашар пайдаланылған.	Тапсырма орындалмады, қойылған сұрақтарға жауаптар жоқ, талдау материалдары мен құралдары пайдаланылм

нәтиженің негіздемесі	байланысты терминдерді қолдану, ғылыми тұжырымдар жасау.	жалпы деңгейіне әсер етпейді.	шешімнің нәтижелерін өңдеуде дәлсіздіктердің болуы.		ады. Қорытынды бақылау жүргізу қағидаларын бұзу.
------------------------------	--	-------------------------------	---	--	--